

РЕШЕНИЕ

№ 157

гр. Пазарджик, 29.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на единадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Борислав Ал. И.

при участието на секретаря Петрана Ив. Динева
като разглежда докладваното от Борислав Ал. И. Търговско дело №
20235200900110 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искове на И. Х. М., чрез адв.Ф.Ф. от ПАК против ЗАД“ОЗК-Застраховане“Ад гр.София с правно осн. чл.432 от КЗ и чл.86 от ЗЗД за заплащане на сумата в размер на 40 000 лв. обезщетение за неимуществени реди ,болки и страдания ,причинени на И. Х.М. следствие ПТП настъпило на 27.07.2021г. в гр.Пазарджик, ведно със законна лихва върху всяка една от сумите, считано от датата на която изтича срока по чл.429, ал.3 от КЗ, врс.чл.430, ал. 1 от КЗ.Претендира присъждане на направените по делото разноски.

Предявените искове се основават на следните фактически твърдения:

Ищциата,чрез пълномощника и адв.Ф.Ф. твърди,че на 27.07.2021 г. в гр. П. движейки се на заден ход по ул. „Г.“, пред № ., водачът М. Г. Б., ЕГН: *****, при управление на лек автомобил „Ауди“, модел „А4 Авант“, с рег. № , нарушава правилата за движение по пътищата, като не е достатъчно предпазлив и внимателен към движещата се, зад него, по пътното платно пешеходка И. Х. М. като я удря със задната част на автомобила в областта на задния капак и задната броня. И. М. се движела по тротоара на ул. „У. Г.“ в посока север. В даден момент тя решава да пресече улицата към отсрещният тротоар. Преди да предприеме пресичане, М. се е огледала и пропуснала движещият се в посока ОД на МВР гр. Пазарджик автомобил „Ауди“, модел „А4 Авант“, шофиран от М. Б., след което предприема пресичане. В същият момент виновният водач, поради движещ се срещу него друг автомобил, предприема почти веднага маневра на заден ход, поради невъзможност двата автомобила да се разминат на същото място и и без да възприеме пешеходната М., която в този момент се намира вече на пътното платно я удря със задната част на автомобила. В следствие на удара, пострадалата е паднала на 1,5 - 2 м. южно от точката на удара. Настъпва ПТП с пострадали лица. По случая е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица, образувано досъдебно производство № 1004/2021 г. по описа на РУ - гр. Пазарджик, пр.пр. № 6163/2021 г. по описа на Районна прокуратура - гр. Пазарджик. Това

производство е приключило с внасяне на обвинителен акт в съда, на базата на което е образувано АНД № 1432/2022г. по описа на Районен съд Пазарджик, приключило с влязло в законна сила на 30.11.2022г. Решение № 429 от 14.11.2022г., постановено по същото дело, с което М. Г. Б. е признат за виновен в това, че на 27.07.2021 г., в гр. П., на ул. „Г.“ пред № , при управление на моторно превозно средство - л. а. „Ауди“, модел „А4 Авант“, с рег. № е нарушил правилата за движение - чл. 40 ал. от ЗДвП и предизвиквайки ПТП е причинил по непредпазливост средна телесна повреда по смисъла на чл. 129 от НК на И. Х. М..В резултат на ПТП пострадалата И. Х. М. е получила следните увреждания:-Следствие на процесното ПТП, пострадалият получава СЧУПВАНЕ НА ПРОКСИМАЛЕН МАЛЪК ПИЩЯЛ НА ДЯСНА ПОДБЕДРИЦА. Следствие на травмата е поставена гипсова имобилизация за период от 32 дни.През този период лечението се извършва при постелен режим. Докато е с гипсова имобилизация М. през цялото време е на легло. Тя не може да се придвижва. За хигиенните си нужди е била необходима помощта на нейния съпруг, който я води до тоалетна и баня и я връща обратно. За всичките си ежедневни физиологични и битови нужди е била необходима помощта на друго лице, най-често нейният съпруг, в това число, миене, хранене, всички съпътстващи ги дейности и пр.След свалянето на гипсовата имобилизация И. М. не може да стъпва на счупеният крак. Приблизително около месец и половина след това И. М. се придвижва с помощта на патерици. Не може да стъпва на болния крак. Когато стъпва изпитва болка и несигурност. Не излиза от къщи, тъй като не може да изминава по-дълги разстояния, ходейки с патерици. Изморява се лесно, предвид възрастта ѝ. За да се изкъпе е необходима помощта на нейния съпруг, тъй като не може да стои права. Необходима е помощта на съпругът ѝ и за извършване на ежедневните битови и домакински дейности. След този период М. започва рехабилитация, като посещава рахабилитатор. След приключване на рехабилитационните процедури И. М. посещава санаториум за долечение в гр. С. в продължение на 10 дни. Следствие на преживяния стрес и травми от катастрофата, пострадалата трудно заспива и често се буди нощем, през първите дни не може да търпи силните болки и се налага да взема редица обезболяващи лекарства. Причинените болки и страдания, които пострадалата търпи и до днес следва да бъдат обезщетени. Паричното обезщетение не може да замести накърнените морални и физически блага, но то би обезпечило удовлетворяването на други нужди, което до известна степен би могло да компенсира страданията и да постигне макар и минимално заличаване на неблагоприятните последици от причинените телесни увреждания. Обезщетението за неимуществени вреди има за цел да репарира в относително пълен обем психическите и емоционални болки, страдания, неудобства, нематериалните последици от извършеното деяние от виновния водач, за който има валидно сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ при ЗАД "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД. Към момента на настъпване на ПТП, за водача на лек автомобил марка „Ауди“, модел „А4 Авант“, с рег. № е налице валидна застраховка “Гражданска отговорност на автомобилистите“ при ЗАД "ОЗК ЗАСТРАХОВАНЕ" АД - застрахователна полица № BG/23/121002101788 с период на действие от 22.07.2021 г. до 21.07.2022г., съгласно Констативен протокол за ПТП с пострадали лица и справка, направена на електронната страница на Гаранционен фонд.. Тази застраховка покрива вредите, за които виновния водач отговаря съгласно българското законодателство. По тази причина и на основание чл. 432 ал. 1 от Кодекса за застраховането, за пострадалата е налице правен интерес от предявяване на настоящата искова претенция срещу ЗАД "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД, като застраховател по задължителна застраховка “Гражданска отговорност на автомобилистите“ на виновния водач. На 08.12.2022г., по реда на чл. 380 от ЗК, е предявена претенция пред ЗАД "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД за определяне и изплащане на справедливо обезщетение, в следствие на

което е образувана ликвидационна преписка по щета № 0411-440-0003-2022, но в срока по чл. 496 ал. 1 от КЗ не е получено плащане от страна на ответното дружество. До ден днешен плащане не е получено. Формулирано е искане да се осъди ЗАД "ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД с ЕИК 121265177 ,гр.София да заплати на И. Х. М. следните суми:-40 000 (четиридесет хиляди) лева - представляващо обезщетение за неимуществени вреди, болки и страдания, причинени на И. Х. М., следствие на процесното ПТП, ведно със законната лихва от датата на изтичане на срока по чл. 496 ал. 1 от ЗК до окончателното изплащане на обезщетението и направените по делото разноси, включително и адвокатски хонорар; Сочи Банкова сметка, по която да бъде изплатено исканото обезщетение: IBAN: . Сочи доказателства и прави доказателствени искания:

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника, чрез пълномощник адв.Н.Ш. от ПАК Оспорва твърденията на ищеца и представената от него фактическа обстановка, която в действителност е съвсем друга. По доказателствата: .: Не възразява да се приемат представените с иквота молба писмени доказателства ,да се съберат поисканите гласни доказателства и се допусне до разпит като свидетел М. Г.Б. от гр.П.,ул.“Б.”№,ет.,ап. водач на участвалото в ПТП МПС , за допускане на САВТЕ ,за задължаване на ищ. Да представи намиращи се у него тр.договор или гр.договор удостоверяващ наличието на валидно тр.правоотношение ,болнични листове за настъпила временна нетрудоспособност от 27.07.2021г. занаяпред.,медицински документи съставени по повод рехабилитационни и възстановителни процедури с оглед проведен оздравителен процес вследствие на настъпилото ПТП, на сн.чл.186 от ГПК да се изиска от ТД на РЗОК и ТД на НАП Пазарджик –пациентско досие на И. Х.М. съдържащ път на пациента по извън болнична помощ и болнична помощ ,справка за регистрирани тр.договори по които страна е И. Х.М. от 27.07.2021г. до настоящия момент.

В срока по чл. 372 от ГПК е постъпила допълнителна искова молба от ищите, чрез адв.Ф.Ф. с която оспорва всички възражения на ответното дружество като неоснователни, незаконосъобразни и недоказани по изложени в подробни съображения. Изразява становище по направените доказателствени искания от отв.Моли да бъде допъснат 1 св. по делото за установяване на механизма на ПТП и по конкретно м коя посока се е движел виновния водач ,изчакала ли е ищцата да премине автомобила ,огледала ли се е ,предприето би е внезапна маневрла на заден ход водача М. Б.. Сочи доказателства.

В срока по чл. 373 от ГПК е постъпил отговор на ДИМ от ответника, чрез адв.Н.Ш. от ПАК , с който поддържа заявените с първоначалния отговор на исковата молба оспорвания па предявените искове .Поддържа направените възражения.Изразява становище по направените доказателствени искания в доп.и.м. Моли да се приложи АНД №1432/2022г. на РС Пазарджик с оглед съдържащите се него материал.Поддържа всички заявени в отговора на исковата молба искания.

По допустимостта на производството:

Легитимацията на страните съответства на твърденията на ищеца за претърпени вреди от деликт и застрахована гражданска отговорност на делинквента при ответника.

Сезиран е родовокомпетентният съд – чл. 104, т. 4 и т. 6 от ГПК.

Съдът счита, че в случая претенцията на ищеца за присъждане на законната лихва за забава, считано от датата на изтичане на срока по ч.496,ал.1 от КЗ до окончателното плащане на главницата, представлява последица от евентуалното уважаване на главния иск за обезщетение, не се предявява като самостоятелен иск по чл. 86 от ЗЗД и затова ищецът не е длъжен да сочи размер

на търсената лихва.

Съдът приема, че надлежно е упражнено правото на иск, доколкото ищеца е провел описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 от КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя, като го е сезирал с искане за заплащане на обезщетение на 08.12.2022 г. – обстоятелство, по което не се спори между страните. Искът е предявен на 29.05.2023 г., т. е. след изтичане на тримесечния срок по чл. 496, ал. 1 КЗ, в който няма произнасяне от застрахователя.

Съдът приема от фактическа страна следното:

По настоящото дело е приложено като писмено доказателство Констативен протокол с пострадали лица от 27.07.2021 г. за посетено на 27.07.2021 г. ПТП д участник ППС с рег.№, марка „Ауди“ А4 авант с водач М. Г. Б. и пострадало лице –пешеходец И. Х. М. от гр.П., фиш за спешна мед.помощ №104686 с посочен поциант:И. Х. М. ,лист за преглед на пациент №012758 от 27.07.2021г. с посочен пациент И. Х.М. от гр.П., допълнителен лист към лист за преглед на пациент №1278 и 4бр.амбулаторни листове на И. Х.М. ,болничен лист №Е20212091112 на И. Х.М. за временна нетрудоспособност от 11.08.2021г. до 09.09.2021г. ,Молба вх.№440-237-08.12.22г. до ЗАДОЗКІЗастраховане“АД от адв.Ф.Ф. пълномощник на И. Х.М. от гр.П. с искане от застрахователя за определяне на справедлив размер на обезщетение за причинените и неимуществени вреди.

По делото е представено заверено копие от Решение №429 от 14.11.2022г. на РС Пазарджик с което е признат М. Г. Б. от гр.П. за виновен в това, че на 27.07.2021г. в гр.П. ,на ул.“Г.“№ при управление на МПС л.а.“Ауди“А4 с рег.№ е нарушил правилата за движение-чл.40,ал.2 от ЗЗДв.П и придизвиквайки ПТП е причинил по непредпазливост средна телесна повреда на И. Х.М. от гр.П.,изразяваща се в сипване на проксималния малък пищял на дясната подбедрица,,причинило на пострадалата трайно затрудняване на движението на долен десен крайник по смисъла на чл.129 от НК ,като на осн.чл.78,а ,ал.1 от НК е освободен от наказателна отговорност за извършеното от него престъпление и му е налага административно наказание глоба в р-р на 1000лв. ,платима в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на РС.Пазарджик.

По делото е представен протокол №1 от 02.04.2023г. на Комисия на ЗАД“ОЗК-Застраховане“АД за разглеждане на претенция на И. Х.М. за изплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди и взето Решение с което е определено застрахователно обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди на И. Х.М. в р-р на 5 5 00лв.

По делото са приложени –Протокол за извършени услуги по профилактика и рехабилитация№1800114947/05.10.2021г. ,копие от Резервация №1821070801 на Балнеохотел Р.,гр.С. , копие от фактура №1800114744 от 15.10.2021г. за заплащане на рехабилитационни процедури в балнеохотел Р.,гр.С. и 2 бр.копия отн болнични листове от 29.07.2021г. и от 20.09.2021г. на И. Х.М. от гр.П.

Представено е писмо вх.№8023/18.09.2023г. от НАП гр.Пловдив-офис гр.Пазарджик относно регистрирани тр.договори и р-р на възнагражденията за периода 27.07.2021г. към момента на И. Х.М. от гр.П. с приложена справка актуално състояние на действащит тр.договори и 2бр. справки за изплатени доходи/трудова и различни от трудовите/ на физическо лице-И. Х.М..

Представена е справка вх.№8061/18.09.2023г. от НЗОК РОК-Пазарджик за отчетени прегледи от изпълнители на първоначална и специализирана извънболнична медицинска помощ за И. Х.М. и за периода от 27.07.2021г. до 31.08.2023г. съдържаща 2стр.

По делото е представно копие от застрахователна полица по застраховка ГО на л.а „Ауди А4 „, с рег.№ за периода 22.07.2021г. до 21.07.2022г.

От събраните гласни доказателства се установи следното:

Свид.М. Б. заяви относно пътният инцидент ,че е бил през лятото, защото било горещо времето и предполага че било 2021г.Тогава имал автомобил „Ауди А4“, бяло на цвят,търсел паркоместо в централна градска част, на пазара, улицата която води към полицията, „Захарната къща“, където е сладкарницата,но не знае името на улицата,а и тя била глуха улица. Той тръгнал навътре да паркира при което срещу него идвал автомобил.Трябвало да даде на заден ход, при което чул лек удар в колата, при което спрял веднага автомобила и слезнал от колата. Видял, че отзад има паднала жена,при което я попитал дали е добре.Тя казала „Аз съм виновна, защото си гледах в телефона“. Тя от тротоара тръгнала по платното за движение. Той веднага звъннал на спешен телефон 112 изчакали линейка, полицаи да дойдат, през това време осигурили вода , чадър дали, да не я местят. Казала, че има болки в крака. Мисли, че жената останала на земята докато изчакали линейката. Не е тръгнал, той изчакал там през цялото време, пристигнал екип на пътна полиция,както и линейка,качили жената,закарали я в Бърза помощ.Полицайте казали, че трябва да изчака, за да звънне дежурния лекар от болницата и ако има фрактура по жената ще дойде допълнителен екип за оглед на място. При което чакал един час с полицаите на мястото. Те се свързали с дежурния лекар в болницата и му казали, че може да си тръгва, няма нищо сериозно. Преди да предприеме маневрата не видял жената. Включил на задна. Колата е автоматик имала един лек заден ход, тръгнал назад ,защото гледал и отсреща автомобилът го притискал да дава назад. Как чул някакъв сблъсък веднага набил спирачките. Преди да тръгне погледнал в огледалото. Беше чисто платното когато включих задна скорост. След това погледнал напред към автомобила, който го притиска. То станало за секунди. Светлините за заден ход работели. Колата му е технически изправна, 2016 година, Ауди А4, комби бяло, 3000 кубика, дизел, 272 конски сили. Когато завивал по улицата към полицията не видял И. М. на тротоара.Той влязъл в улицата влязъл може би на 10-15 метра, при което вече колата идваше отсреща. Една две минути да е имало интервал след влизането му в улицата и започването на заден ход. Изчакал една две минути ако може той да маневрира някъде наляво, надясно за да продължи напред.Една две минути е имало някакъв интервал.

: Свид.Г.М.: заявява,че за инцидента разбрал от съпругата му ,която се обадила от Бърза помощ. Това било края на юли месец 2021 година. Като се обадила от Бърза помощ, първата му реакция била за нещо лошо. Още повече, че е с високо кръвно и диабет и това му повлияло негативно. Трябвало да отиде да я вземе. Когато му се обадила веднага отишъл да я вземе от Бърза помощ. Тя била с гипсиран крак, неподвижна, в инвалидна количка. Като цяло беше в шок все още. Не можела да му обясни точно какво е , що е. Говорехме, но сякаш била в шок още. Не можела да му обясни точно какво е , що е. Закара я в къщи. Била на легло, по лекарско предписание не трябвало да става. С гипса била месец най-малко, може и повече от месец. По лекарско предписание трябвало да е на легло.Те живеят двамата само, той трябвало да поеме грижите за нея.В смисъл всяко обслужване, ежедневни нужди, физиологични нужди.Били взели тоалетен стол. Придвижвал я с този тоалетен стол.Иначе тя трябвало да е неподвижна. Със този стол я придвижвал, слагали един найлонов чувал на крака и и помагал да се изкъпе що годе. Не можел да стои на крака. След като и свалили гипса била с патерица, но пак по лекарско предписание не трябвало да стъпва на този крак и с патериците могла да се придвижва из стаите.Но пак за къпане например, за тоалетна пак трябвало да я придвижва с този тоалетен

стол.Тя не могла да стои на двата си крака. С патериците продължила около месец и половина, след като и свалили гипса. Всеки случай над месец бил периодът с патерици, когато не трябвало да стъпва на този крак.След това ходела на рехабилитация, той я карал. Въпреки, че вече може да стъпва не била стабилна, кривяла, купала и я карал на рехабилитация всеки ден в държавната болница.Два периода по 10 дни продължила рехабилитацията. След тази рехабилитация ходила на санаториум в С. Там се правели процедури с разни масажи. През времето когато съпругата му била в гипс и с патерици той се грижел за домакинството, за пазаруване и домакински неща.

От изслушаната по делото съдебно- медицинска експертиза, изготвена от вещото лице: съдебен лекар неоспорена от страните, приета от съда като компетентно изготвена, се установяват травматичните увреждания получени от пострадалата И. М. при процесното ПТП и кореспондират ли те с механизма на ПТП „, приложеното лечение и неговата продължителност и какъв е периодът на възстановяване на ищцата от претърпените травматични увреждания.

В с.з. вещото лице допълва,че периодът, който е посочил касае функционалното възстановяване движението на крайника, на ставната подвижност, тъй като става въпрос за счупване на малкопищялната кост и е възможно при физическо натоварване или промяна на времето да има усещания, което е характерно за всички счупвания.От настъпването на злополуката са минали две години и личен преглед в този случай не е нещо, което да бъде установено дали има последици от травмата Става въпрос за счупване без разместване на фрагментите.Оздравителният и възстановителен период при полученото счупване на малкопищялната кост е продължил в конкретния случай 2,5 – 3 месеца.

От изслушаната по делото автотехническа експертиза, изготвена от вещото лице инж.В.М. неоспорена от страните, приета от съда като компетентно изготвена, се установи конкретната пътна обстановка и механизма на настъпване на процесното ПТП , от техническа гледна точка траекторията на движение на пешеходеца на пътното платно за движение на МПС отнесени към мястото на настъпване на ПТП била ли е най-безопасната такава за него от която е могло да започне и да завърши предприетото от него пресичане. ,разстоянието от което е било възможно да възприемането на включените светлини на заден под на л.а.“Ауди“А4 авант с рег.№, имали ли е пешеходеца техническа възможност зда предотврати настъпването на ПТП , от какво разстояние би могло да бъде възприет от ищцата движещия се на заден ход л.а „Ауди“Авант с рег. №. .

В съдебно заседание в.л. е допълнило ,че автомобилите минават по главната улица за пазара завиват по ул. „Д. Б.“, след това е улицата към „Полицията“. Тя е глуха улица и основно се използва за паркиране. Докато е бил напред автомобилът е дал на заден ход. В това време жената е продължила между блоковете, за да излезе на пазара. Има признание, че се е загледала, изгубила е контрол върху пътната обстановка. Усетила е удар в челото, защото е била наведена и е паднала като е седнала на земята. Вероятно е имало някакво усукване и при това е настъпило счупването, а не е от директния удар.В.л. е отговорило,че в този район няма пешеходна пътека.: Във всички случаи, щом е на пътното платно пешеходката е трябвало да се ориентира за пътната обстановка. Ако пешеходката е наблюдавала пътната обстановка пред себе си би имала възможност да предотврати пътното произшествие. Има данни по делото, че същата е била наведена и е гледала надолу в краката си

Правни изводи:

Предявен е иск по чл. 432, ал. 1 от КЗ.

В производството по този иск върху ищеца лежи доказателствената тежест да установи: 1/ противоправно поведения от страна на делинквента; 2/ вреда; 3/ причинна връзка между деяния и вреда; 4/ вина (същата се презумпира); 5/ наличие на валидно застрахователно правоотношение между посочения делинквент и застрахователното дружество по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите; 6/ настъпване на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя. Въпреки постановеното освобождаване на нарушителя от нак.отговорност за извършеното от него престъпление по чл.343,ал.1,б.“Б“ във вр. с чл.342,ал.1 от НК ,вр. с чл.40,ал.2 от ЗДвП и наложената административно наказание глоба в р-р на 1000лв., няма пречка пред гражданския съд да бъдат наведени различни нарушения, които не са обхванати от задължителната сила, съгласно чл. 300 ГПК на постановената присъда, евентуалното установяване, на които ще обоснове наличието на деликт и съответно ангажиране именно деликтната отговорност на водача на лекия автомобил, респ. функционално свързната отговорност на застрахователя на неговата гражданска отговорност.

От значение за преценка наличието или липсата на наведените от ищеца правонарушения са приетите съдебно-медицинска и автотехнически експертизи както и събраните гласни доказателства,

Отговорността на застрахователя за заплащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор, а не от непозволено увреждане. Тази гражданска отговорност е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, обстоятелство което обуславя отговорност на застрахователя за всички причинени от него вреди и при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредите – в този см. Решение № 6 от 28.01.2010 г. на ВКС по т. д. № 705/2009 г., II т. о.

От изслушаната по делото автотехническата експертиза, неоспорена от страните, категорично се установи, че от техническа гледна точка траекторията на движение на пешеходеца на пътното платно за движение на МПС отнесени към мястото на настъпване на ПТП била ли е най-безопасната такава за него от която е можело да започне и да завърши предприетото от нея пресичане, доколкото то е било свободно и е логично да не е обаква, че почти незабавно ще се върне назад, за да контролира визуално или чрез помощник пространството зад него. .В.л. допълва, (е движещия се на заден ход л.а“Ауди“А“ Авант с рег.№ би могъл да бъде възприет от около 50 или повече метра напред.

С това поведение водачът на лекия автомобил е нарушил нормата на чл. 20, ал. 1 и 2 от ЗДвП, предвиждаща задължението на водачите да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват, както и при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие, евентуално да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, при възникване опасност за движението.

Вредата представлява промяна на имуществото, правата, телесната цялост и здраве, душевност и психическо състояние на човека. Промяната може да се осъществи чрез смущение, накърняване или унищожаване на посочените човешки блага. Те могат да бъдат както имуществени (претърпяни загуби и пропуснати ползи), така и неимуществени (болки и страдания, изобщо негативните психически преживявания, които търпи или ще търпи увредения), стига да са пряка и непосредствена последица от увреждането.

Видно от събраните по делото доказателства, съдът приема, че всички предпоставки за възникване отговорността на застрахователното дружество са налице: установен деликт при съответно авторство (М.Б.) , противоправност, вина, неимуществени вреди (следва да се има предвид, че не е в тежест на пострадалия да докаже отделните си негативни изживявания , тъй като доказани ли са увреждащите действия, искът е установен в своето основание и съдът е длъжен да определи неговия размер по своя преценка или като вземе заключението на вещо лице съгласно чл. 162 от ГПК – вж. Решение № 316 от 14.10.2013 г. на ВКС по гр. д. № 121/2013 г., IV г. о.) и причинна връзка между деянието и вредите; наличие на валидно застрахователно правоотношение между причинителя и застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, респ. настъпване на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя.

По възражението за съпричиняване:

Възражението за съпричиняване се основава на това, че пострадалата-ищца е нарушила ЗДвП пресичайки пътното платно е нарушила чл.5 ЗДвП създавайки опасност и пречки за движението по пътищата и е поставила в опасност живота и здравето на хората в това число и на своето собствено. Освен това в нарушение на чл.107 от ЗДвП е била длъжна да се движи по тротоара или банкета , а при пресичане на пътното платно да премине по пешеходна пътека/когато наблизо има такава/ с излагането на които обстоятелства е направено искане за намаляване размера на претенциите по делото на осн.чл.51,ал.2 от ЗДвП.

В трайната практика на ВКС се приема, че само по себе си нарушението на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалата, водещо до намаляване на дължимото се за същата обезщетение. Необходимо е нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат, т. е. последният да е негово следствие, тъй като приложението на правилото на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между вредоносния резултат и поведението на пострадалия, с което той обективно е създал предпоставки и/или възможност за настъпване на увреждането. Застъпено е становището, че приносът трябва да е конкретен – да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем (в този смисъл Решение № 16 от 4.02.2014 г. на ВКС по т. д. № 1858/2013 г., I т. о.).

Обстоятелството, че ищцата преди настъпването на ПТП се е движила по тротоара и при пресичане на пътното платно не е преминала по пешеходна пътека ,каквато от доказателствения материал не се установи да е съществувала наблизо не може да обоснове съпричиняване на пострадалия, по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, ако поведението и не е в причинна връзка с вредоносния резултат (така и Решение № 78 от 10.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 1982/2013 г., I т. о.). В тази насока от заключението на в.л. по ислушаната САВТЕ се установява, че в района на ПТП не е имало съществуващи пешеходни пътеки. По делото от страна на пешеходката не се установи да е нарушена забраната, визирана в [чл.114 т.1 от ЗДвП](#) – т.е да е навлязла внезапно на платното за движение. В случая от събраните по делото гласни доказателства св.показания на св.Б. се установи, че „ е влязъл в улицата може би на 10-15 метра, при което вече колата идвала отсреща. Една две минути да е имало интервал след влизането му в улицата и започването на заден ход,когато чул лек удар в колата“.Т.е не се установи и доказа по безспорен начин,че пешеходката е навлязла внезапно на платното за движение .категорични и безспорни доказателства

За да е налице съпричиняване по смисъла на закона, пострадалата трябва обективно да е допринесла за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действала виновно. В случая от събраните по делото доказателства се установи, че пострадалата не е възприела движещия се автомобил и започнала пресичане на платното за движение. В такъв смисъл са показания на св. Божко, който установи, че „Видял, отзад че има паднала жена, при което я попитал дали е добре. Тя казала „Аз съм виновна, защото си гледах в телефона“. С описаното поведение на ищцата, безспорно, същата е създавала условия и е допринесла за настъпването на вредоносния резултат. С това поведение пешеходката е нарушил нормата на чл. 5 от ЗДвП, вменяваща в задължение на всеки участник в движението по пътищата с поведението си да не създава опасности и пречки за движението, както и да не поставя в опасност живота и здравето на хората в това число и на своето собствено.

Отново от заключението на допуснатата по делото САТЕ се установи, че ако при движението по уличното платно пешеходката е наблюдавала пътната обстановка пред себе си би имала техническа възможност да опита да предотврати настъпването на ПТП, като успехът зависи от разстоянието до автомобила към момента на потеглянето му назад, респ. скоростта му на движение назад. В.Л. допълва, че движещия се на заден ход л.а „Ауди“ А4“ Авант с рег. № би могъл да бъде възприет от около 50 или повече метра напред.

Релевантен за съпричиняването и за прилагането на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е онзи конкретно установен принос на пострадалата, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на деликвента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. От събраните по делото доказателства за механизма на ПТП и гласни доказателствени средства се установи и доказва ищцата при инцидента реално да е допринесла за настъпване на увреждането, в каквато насока е и заключението по допуснатата САТЕ, където в.л. заявява, че щом пешеходката е на пътното платно същата е трябвала да се ориентира за пътната обстановка и ако е наблюдавала пътната обстановка пред себе си би имала възможността да предотврати пътното произшествие, в каквото смисъл наличните по делото данни, че същата е била наведена и е гледала в телефона си.

Съпоставимо с поведението на пешехода с това на водача на МПС, който не е реагирал своевременно, то степента на съпричиняване, като поведение, при липса на което крайният вредоносен резултат би бил предотвратен, еквивалентен на виновното поведение на водача на лекия автомобил, изразен в процентно отношение е 50%. В каквото отношение е и виновното поведение на пешехода - 50 %. т.е. принос за станалото ПТП имат и двамата участници в инцидента и този принос е равен.

Ето защо, възражението за съпричиняване се явява основателно.

По размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди:

В своята трайна съдебна практика (т. II от ППВС № 4 от 23.12.1968 г.) са определени критериите за "справедливост". Прието е, че справедливостта не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Размерът на дължимото обезщетение се определя според вида и тежестта на причинените телесни и психични увреждания – това са фактите и обстоятелствата, които имат пряко значение за размера на предявения иск – продължителността и интензитета на претърпените физически и душевни болки, други страдания и неудобства, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането е трайно – медицинската прогноза за неговото развитие.

В случая обективните данни, събрани по делото са, че пострадалата И. М. (на 58 г. към датата на инцидента) е получила-счупване на малкопищялната кост на дясната подбедприца в горната и проксимална, близка/част. И. М. ,като пешеходка е била блъсната от движещ се на заден ход лек автомобил „Ауди“А4“Авант с рег.№ управляван от М. Б. ,след което е паднала на терена. Пострадалата е била транспортирана с екип на спешна помощ до спешно отделение на „МБАЛПазарджик“,където била приета ,прегледана ,изследвана и консултирана с хирург и ортопед-травматолог. При пострадалата е било приложено консервативно лечение,съобразено с характера на полученото счупване-гипсова имобилизация.Предписано било антикуагулантно лечение за за покриване на тромботичния риск и била оставена за домашно лечение.Били насрочени контролни прегледи осъществени в доболничната помощ видно от приложените болнични листове.Гипсовата имобилизация била коригирана при контролни прегледи и окончателно свалена на 30.08.2021г.След сваляне на гипса били установени данни за конктрактура на глезенната става в дясно.Пострадалата била конкултирана с лекар-физиотерапевт и насочена за ЛФК и физиотерапия,като провела и санаториално лечение в гр.С.В.л е заключило,че оздравителния и възстановителен период при полученото счупване на малкопищялната кост е продължил в конкретния случай 2,5-3мес.

Както се изложи вече, когато ищцата претендира обезщетение за обичайните неимуществени вреди от деликт, при доказани увреждащи действия (както е в случая), искът е установен в своето основание и съдът е длъжен да определи неговия размер. Тогава не са нужни формални, външни доказателства за установяване на тези обичайни вреди, тъй като те настъпват винаги в резултат от увреждащото действие. В този случай размерът на обезщетението следва да се определи според стандарта на живот, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия. Когато обаче ищецът претендира вреди над обичайните, които са обусловени от конкретни, специфични обстоятелства, той следва да ги посочи в исковата молба и безспорно да ги докаже. Съдът на свой ред трябва да се мотивира защо присъжда обезщетение над или под обичайния размер (в т.см. Решение № 270 от 16.02.2018 г. на ВКС по гр. д. № 284/2017 г., IV г. о.).

С оглед изложеното разбиране, съдът следва да приеме, че са налице единствено обичайните за претърпяното телесно увреждане неимуществени вреди. Тоест в доказвания период на лечение и възстановяване /от 2,5-3мес./ ищцата е изпитвала болки и страдания с обичайните за травмата характеристики и интензитет, н о търпимите неудобства н е с а били по-големи от обичайните.Това е така, доколкото твърденията на ищеца за претърпени „силни болки“ значително затрудняващи нормалното и движение ,често будене нощем ,които пострадалата търпи и до днес останаха недоказани – ищцата е поискала свидетелски показания за доказване на тези обстоятелства, но събраните доказателства не установиха такива над обичайните. Не се доказва наличието на такива в какъвто смисъл в заключението на изслушаната СМЕ в.л. заключава,че от настъпването на злополуката са минали две години и личен преглед в този случай не е нещо, което да бъде установено дали има последици от травмата Става въпрос за счупване без разместване на фрагментите.Оздравителният и възстановителен период при полученото счупване на малкопищялната кост е продължил в конкретния случай 2,5 – 3 месеца ,като е възможно при физическо натоварване или промяна на времето да има усещания, което е характерно за всички счупвания.

При определяне на дължимото обезщетение така също следва да се държи сметка и за обществените представи за справедливост в аспект на съществуващите общественоикономически

условия на живот към момента на увреждането – юли 2021 г. и създаденият от съдебната практика ориентир /вж. решение № № 551 от 13.12.2022 г. на ПАС по в. т. д. № 617/2022 г. –на ищеца са причинени следните увреждания-открита фрактура на костите на дясна подбедрица, многофрагментна и луксация на китково – дланна става на палеца на лява ръка, които увреждания са в причинна връзка с процесното ПТП-.50 000 хил. лв.Решение № 17 от 16.01.2023 г. на ПАС по в. т. д. № 616/2022 г.травматично увреждане многофрагментарна фрактура на двете кости на дясната подбедрица/ голям и малък пищял/ в долните ѝ части, причинена при ПТП- 50 000 лева./

Моралните вреди са индивидуално определими и паричното обезщетение за тях следва да съответства на необходимото за преодоляването им. Не е проява на справедливост, а е в дисхармония със справедливостта, определяне на парично обезщетение по-голямо от необходимото за обезщетяване на претърпените вреди,съобразявайки обстоятелствата,че не са установени настъпили усложнения и др.фактори,които да удължат нормалното протичане на оздравителния процес,а при прегледа не са установени остатъчни последици при ищеца от претърпените травми в следствие на процесното ПТП което предполага единствено наличието на такива от временен характер.

Настоящият състав приема, че паричният еквивалент на понесените от ищеца доказани обичайни неимуществени вреди при тази степен на съпричиняване – 40 000 лв., с оглед разпоредбата на чл. 52, ал.2 от ЗЗД, следва да бъде в размер на 20 000 лв.до който размер следва да бъде уважен предявения иск. До размера на претендираната сума от 40 000лв. предявения иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

По отношение на законната лихва:

В действащия Кодекс за застраховането изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ (арг. чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ), тоест застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта произтича от правилото на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД. Въпреки това в чл. 429, ал. 3 от КЗ е регламентирано, че лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Или, отговорността на прекия причинител за лихви, считано от датата на неправомерното увреждане съществува, но същата (по силата на самия кодекс) се поема от застрахователя от един по-късен момент, в който му е станало известно настъпването на застрахователното събитие. Не е налице законова възможност в тежест на застрахователя да се възложат и лихвите за времето от увреждането до уведомяването му за това.

По делото безспорно се прие, че ищецът е отправил претенция пред застрахователя на 08.12.2022 г. за заплащане на обезщетение по повод процесното ПТП от 27.07.2021 г.. Ето защо, единственият установен момент, в който на застрахователя му е станало известно настъпването на застрахователното събитие е 08.12.2022 г., която дата следва да се приеме и за датата, от която тече и законната лихва за забава върху присъдените обезщетения и по отношение на която след изтичане на 3месечния срок следва да се уважи претенцията , а именно от 08.03.2023г.

По разноските:

Ищецът е освободен от такса и разноски – чл. 83, ал. 1, т. 4 от ГПК. Претендира адв. възнаграждение в р-р на 4 000 лв. съгласно списък на разноските по чл. 80 от ГПК. Съдът намира, че такова не следва да се присъжда поради липса на представени доказателства за дължимост на адв. възнаграждение в полза на ищцата с оглед наличието единствено на представено пълномощно по делото / л. 17 /.

Ответникът претендира разноски от 5 125 лева, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, които с оглед отхвърлената част от иска определени по съразмерност води до извод за възлагане в тежест на ищцата на сумата от 2 563 лева. представляваща сторени по делото съдебно-деловодни разноски-/адв. възнаграждение и депозит за в.л./

Когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда – чл. 78, ал. 6 от ГПК. Съдебната практика приема, че и в случаите по чл. 78, ал. 6 от ГПК осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски, но съразмерно с уважената част от исковете (в т.см. Решение № 311/08.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., IV г. о., Определение № 201/27.06.2016 г. на ВКС по гр. д. № 5961/2015 г., III г. о.; Решение № 321/30.01.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1159/2017 г., IV г. о.). Следователно ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на съда и сумата от 1 000 лв. разноски за производството /такса и депозит/.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане" АД с ЕИК 121265277, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "Света София" N 7, ет. 5, представлявано от Изпълнителните Директори А. Л. и Р. Д. да заплати на И. Х. М., ЕГН:***** с постоянен адрес: гр. П. ул. "А. Г.", действаща чрез адв. Ф.Ф. от ПАК сумата в размер на 20 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди-болки и стрпдания, настъпили от ПТП от 27.07.2021 г., ведно със законната лихва за забава от 08.03.2023 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над размера от 20 000 лева до предявеният размер от 40 000 лева, като НЕОСНОВАТЕЛЕН които суми да се издплатят по банкова сметка на ищцата BG.

ОСЪЖДА И. Х. М., ЕГН:***** с постоянен адрес: гр. П. ул. "А. Г.", действаща чрез адв. Ф.Ф. от ПАК да заплати на „Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане" АД с ЕИК 121265277, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "Света София" N 7, ет. 5, представлявано от Изпълнителните Директори А. Л. и Р. Д. сумата в размер на 2 563 лв. представляваща сторени по делото съдебно-деловодни разноски /адв. възнаграждение и депозит за в.л./на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ОЗК - Застраховане" АД с ЕИК 121265277, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "Света София" N 7, ет. 5, представлявано от Изпълнителните Директори А. Л. и Р. Д., да заплати по сметка на Окръжен съд

– Пазарджик сумата от 1 000лв. – разноси за производството /Д.Т в р-р на 800лв. и депозит за в.л.200лв./, с оглед на частичното уважаване на иска на осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК, както и 5 (пет) лв – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение.

Решението може да бъде обжалвано пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____